

Posudek školitele magisterské diplomové práce

Magisterská diplomová práce **Bc. Ivety Štolhoferové** s názvem „**Vliv synantropie na vertikální aktivitu v exploračních testech: srovnání 12 populací rodu *Acomys***“ má 68 stran, dalších 15 stran tvoří přílohy.

Práce je srovnávací studií chování bodlinatých myší ve dvou behaviorálních exploračních testech vystavujících experimentální subjekt vertikálním stimulům – otvorům v podlaze (hole board) či možnosti šplhat po zadní stěně. Experimentální uspořádání umožňovalo srovnání: (1) Asijského druhu *A. dimidiatus* s africkým *A. cahirinus*, které jsou odděleny po cca 3 miliony let, ale v přírodě obývají stejné prostředí. (2) populací *A. cahirinus*, které žijí v lidských sídlech (komensální), v přírodě resp. poušti (nekomensální) a těch středomořských, které byly v minulosti (před cca 3,5 tisíci lety) nejspíše komensální, ale potom se vrátily k nekomensálnímu životu. Celý výzkum zahrnující srovnání 12 populací bodlinatých myší měl odpovědět na otázku, zda a čím se liší populace žijící komensálně s člověkem od těch nekomensálních. Výhodou použitého přístupu je, že nebyly srovnávány jen dvě populace mezi sebou, ale že každá úroveň faktoru byla zastoupena více populacemi a vliv mezipopulační variability byl ve statistické zpracování řádně zohledněn. Od počátku nám bylo ovšem známo, že při vzniku laboratorních kolonií dochází nutně k ochuzení genofondu efektem zakladatele, driftem i selekcí v lidské péči. I přes tuto neodstranitelnou limitaci se podařilo prokázat vliv komensalismu na studované chování a zároveň nepřítomnost systematických rozdílů v chování mezi nekomensálními populacemi obou druhů.

Jako školitel považuji za nutné v posudku zhodnotit podíl diplomantky na experimentech i zpracování výsledků. Nalezení a zhodnocení případných nedostatků díla však raději přenechám oponentovi.

Obecně jsem byl s přístupem a nasazením diplomantky nad míru spokojen. Provedla sice jen asi čtvrtinu z celkového počtu více než 500 dílčích experimentů, ale veškeré videozáznamy z nich pořízené vyhodnotila a o živé myši bodlinaté se po celou dobu řádně starala. Sama provedla veškeré zpracování od přepisu a zakódování pozorovaného chování, přes správu datových souborů až po několik úrovní statistických analýz. Výpočty prováděla samostatně a mohu zaručit, že je umí nejen technicky provést, ale že jejich podstatě plně rozumí. Neméně jsem byl potěšen tím, že diplomantka pracovala poctivě s literaturou, našla celou řadu pramenů, které jsem přehlédl a dokázala se zorientovat i v pro pochopení komensalismu důležitých dílech nebiologické povahy, např. těch týkajících se vývoje civilizací konce bronzového věku. Oceňuji její schopnosti logicky myslet, formulovat otázky i psát věcně správný, ale též srozumitelný text. Navíc, k diplomovému projektu přistupovala aktivně a samostatně. To však v žádném případě neznamená, že se školitelem nekonsultovala, naopak, nezdržovala mne trivialitami, nicméně rad se pravidelně dožadovala a často se jimi i řídila, pokud ovšem nenalezla v mých vyjádřeních v kombinaci s přečtenou literaturou nějaký rozpor. Pak se řídila vlastní úvahou.

V neposlední řadě je Iveta zoolog schopný terénní práce, což opakovaně prokázala na expedicích v Ázerbajdžánu. Jinak řečeno, mohu jen děkovat za možnost spolupracovat s někým natolik pilným i nadaným zároveň.

Závěrem konstatuji, že hodnocenou diplomovou práci doporučuji bez váhání k obhajobě a jednoznačně ji navrhuji na hodnocení stupněm „výborně“.

V Praze dne 10. září 2019

Prof. RNDr. Daniel Frynta, Ph.D.